

آیین نامه اجرایی تبصره ۲ بند ط ماده ۳۰ قانون نظام صنفی

موضوع: تشکیل کمیسیون‌های اتحادیه‌های صنفی

ماده ۱ - اتحادیه‌های صنفی موظفند نسبت به تشکیل کمیسیون‌های ذیل و سایر کمیسیون‌های مصوب هیأت عالی نظارت بر اساس مفاد این آیین نامه اقدام نمایند.

۱ - کمیسیون رسیدگی به شکایات.

۲ - کمیسیون حل اختلاف.

۳ - کمیسیون بازرگانی واحدهای صنفی.

۴ - کمیسیون فنی.

۵ - کمیسیون آموزش.

ماده ۲ - تعداد اعضای کمیسیون‌های مذکور در اتحادیه‌هایی که تعداد اعضای آن‌ها کمتر از ۱۰۰۰ نفر باشد ۳ نفر و در اتحادیه‌هایی با بیش از ۱۰۰۰ نفر عضو ۵ نفر می‌باشد.

ماده ۳ - اعضای کمیسیون‌های مذکور به پیشنهاد هیأت مدیره اتحادیه و تصویب اعضای هیأت رئیسه مجمع امور صنفی ذیربطری و با ابلاغ رئیس اتحادیه از میان افراد دارای پروانه کسب معتبر و آگاه به مسائل صنفی انتخاب می‌شوند.

تبصره - هر یک از اعضای هیأت مدیره اتحادیه فقط می‌تواند عضو یکی از کمیسیون‌ها باشد.

ماده ۴ - مدت مأموریت اعضای کمیسیون محدود به مدت خدمت هیأت مدیره اتحادیه صنف ذیربطری بوده و تا تعیین و معرفی اعضای جدید کمیسیون‌ها، این مأموریت ادامه خواهد داشت و انتخاب مجدد آن‌ها بلامانع می‌باشد.

تبصره ۱ - در صورت استعفاء، فوت، عزل یا حجر هر یک از اعضای کمیسیون، هیأت مدیره اتحادیه مکلف است حداقل طرف مدت ۱۵ روز شخص یا اشخاص دیگری را جهت عضویت در کمیسیون، برای باقیمانده مدت مأموریت به مجمع امور صنفی معرفی نماید.

تبصره ۲ – عزل اعضای کمیسیون‌های مزبور به پیشنهاد هیأت مدیره اتحادیه و تصویب هیأت رئیسه مجمع امور صنفی ذیربیط خواهد بود.

تبصره ۳ – در صورت احراز تخلف از سوی کمیسیون‌های مذکور و عدم رسیدگی هیأت مدیره اتحادیه، هیأت رئیسه مجمع امور صنفی رأساً به موارد تخلف رسیدگی خواهد نمود. نظر مجمع امور صنفی لازماً اجراء است.

ماده ۵ – اعضای کمیسیون‌های مذکور در نخستین جلسه از میان خود یک نفر رئیس، یک نفر نایب رئیس و یک نفر منشی و در اتحادیه‌های دارای بیش از هزار عضو یک نفر رئیس، یک نفر نایب رئیس، یک نفر منشی و دو نفر را به عنوان عضو کمیسیون با رأی اکثریت نسبی اعضاء انتخاب خواهند نمود.

ماده ۶ – جلسات هر کمیسیون حداقل هر هفته یک بار تشکیل می‌گردد و تاریخ و ساعت تشکیل جلسه باید چهل و هشت ساعت قبل کتابه اعضاء و اشخاصی که باید در هر جلسه کمیسیون حضور یابند اطلاع داده شود.

تبصره ۱ – در صورت تراکم کار بنا به درخواست رئیس کمیسیون، جلسه فوق العاده تشکیل می‌گردد.

تبصره ۲ – جلسات کمیسیون مذکور با حضور اکثریت اعضاء رسمیت خواهد یافت و مصوبات کمیسیون‌های ۳ نفره با حداقل ۲ رأی موافق و در کمیسیون‌های ۵ نفره با حداقل ۳ رأی موافق معتبر خواهد بود.

ماده ۷ – صور تجلسات هر جلسه کمیسیون توسط منشی در دفتر مخصوصی با ذکر تاریخ تشکیل جلسه و موضوع و رأی کمیسیون ثبت و حداکثر ظرف مدت یک هفته از طریق اتحادیه ذیربیط ابلاغ خواهد شد.

تبصره ۱ – مصوبات هر جلسه کمیسیون پس از تأیید هیأت مدیره اتحادیه قابل اجرا خواهد بود.

تبصره ۲ – در صورت اختلاف نظر بین مصوبات کمیسیون‌های مذکور با هیأت مدیره اتحادیه، موضوع به مجمع امور صنفی ذیربیط اعلام و نظر مجمع در این خصوص لازماً اجراء خواهد بود.

ماده ۸ – موضوعات قابل طرح در هر جلسه کمیسیون منحصرآ در حدود تکالیف و مقررات صنفی خواهد بود.

تبصره – نظریات کمیسیون باید مستدل، موجه و مستند به مدارک و ادله مثبته قانونی باشد.

ماده ۹- هیأت مدیره اتحادیه مکلف است نیروی انسانی و تسهیلات لازم را در اختیار کمیسیون‌های مذکور قرار داده و همکاری نزدیک را در جهت اجرای وظایف قانونی کمیسیون انجام دهد.

ماده ۱۰- بودجه هر کمیسیون و حق‌الزحمه اعضای آن‌ها از طریق پیش‌بینی در بودجه سالیانه اتحادیه تأمین اعتبار می‌گردد.

تبصره- دریافت هرگونه وجه توسط اعضای کمیسیون از مراجعت (ارباب رجوع) تحت هر عنوان ممنوع است.

ماده ۱۱- در صورتی که هر یک از اعضای کمیسیون‌های مذکور حداکثر پنج جلسه متناوب و یا سه جلسه متوالی (ظرف مدت سه ماه) از حضور در جلسات کمیسیون به طور غیر موجه خودداری نماید، مستعفی شناخته شده و هیأت مدیره اتحادیه مکلف است شخص دیگری را برای بقیه مدت انتخاب به مجمع امور صنفی معرفی نماید.

تبصره ۱- تشخیص غیر موجه بودن غیبت هر عضو کمیسیون با اعضای هیأت مدیره اتحادیه صفت ذیربطر است.

تبصره ۲- رسیدگی به غیبت رئیس اتحادیه عضو یک کمیسیون با هیأت ریسه مجمع امور صنفی خواهد بود.

ماده ۱۲- رئیس هر یک از کمیسیون‌های مذکور موظف است گزارش عملکرد کمیسیون ذیربطر را به طور مستند به هیأت مدیره اتحادیه ارایه نماید.

ماده ۱۳- امور اداری کمیسیون توسط دفتر اتحادیه به ترتیبی که از سوی هیأت مدیره اتحادیه مقرر می‌گردد، انجام خواهد شد.

ماده ۱۴- کمیسیون حق انجام مکاتبات رسمی و یا غیر رسمی به جز با اتحادیه ذیربطر نخواهد داشت مگر در مواردی که مربوط به رئیس اتحادیه باشد که در این صورت رئیس کمیسیون مراتب را به هیأت ریسه مجمع امور صنفی جهت اقدام قانونی اعلام می‌دارد.

ماده ۱۵- در صورت ضرورت و درخواست هیأت مدیره اتحادیه، کمیسیون مکلف به برگزاری جلسه در حضور هیأت مدیره اتحادیه خواهد بود.

کمیسیون رسیدگی به شکایات

ماده ۱۶- خریداران و مصرفکنندگان می‌توانند شکایت خود را در مورد تخلف‌های صنفی واحدهای صنفی به اتحادیه‌های ذیربیط اعلام نمایند. اتحادیه‌های صنفی موظفند شکایات دریافتی را جهت رسیدگی به کمیسیون رسیدگی به شکایات ارجاع نمایند.

ماده ۱۷- کمیسیون رسیدگی به شکایات موظف است ظرف مدت یک هفته شکایات دریافتی را رسیدگی نموده و نظر خود را به رئیس اتحادیه جهت اقدامات قانونی اعلام نماید.

ماده ۱۸- اتحادیه موظف است حداقل ظرف مدت ۳ روز شکایت دریافتی و نظر کمیسیون رسیدگی به شکایات را مورد بررسی قرار داده و در صورت احراز عدم تخلف فرد صنفی، یا انصراف شاکی، با اعلام مراقب، پرونده را مختومه نماید. در غیر این صورت و یا اعتراض شاکی، پرونده را بر اساس ماده ۷۲ قانون نظام صنفی جهت رسیدگی به هیأت‌های بدوى ارسال نماید.

ماده ۱۹- کمیسیون می‌تواند در موارد ضروری نظر مجمع را درخصوص شکایات واصله از طریق اتحادیه مربوطه استفسار نماید.

ماده ۲۰- کمیسیون می‌تواند جهت احراز حقیقت امر و کشف واقع و صدور نظریه موجه و همچنین تشخیص و انطباق شکایت مطروحه با شرح وظایف خود و نهایتاً جلوگیری از تداخل در امور مراجع قضایی از وجود مشاور و متخصص مربوطه استفاده نماید.

کمیسیون حل اختلاف

ماده ۲۱- وظیفه کمیسیون حل اختلاف، رسیدگی به اختلاف افراد صنفی می‌باشد که از طریق هیأت مدیره اتحادیه به کمیسیون مذبور ارجاع می‌گردد.

ماده ۲۲ – شکایات افراد صنفی باید در دفتر اتحادیه ثبت و پس از رؤیت رئیس اتحادیه، حسب نوبت در دستور کار کمیسیون قرار گیرد. کمیسیون موظف است حداقل طرف مدت یک هفته به شکایت رسیدگی و نظر خود را به رئیس اتحادیه جهت اقدام قانونی اعلام نماید.

ماده ۲۳ – در هر مورد اعضای کمیسیون پس از طرح موضوع و استماع نظرات طرفین و بررسی مستندات ارایه شده، نظر خود را اعلام خواهند نمود و در صورت عدم حصول سازش بین طرفین به صدور نظریه مبادرت خواهد شد.

ماده ۲۴ – چنانچه در جریان رسیدگی کمیسیون حل اختلاف به اختلافات مطروحه، از نظر صنفی تخلفاتی احراز گردد، حسب مورد به ترتیب مقرر در قانون نظام صنفی و آینین نامه های مربوط اقدام خواهد شد.

کمیسیون فنی:

ماده ۲۵ – وظایف کمیسیون فنی که از طریق هیأت مدیره ارجاع می گردد به شرح ذیل می باشد:

الف – نظارت بر حسن انجام کار افراد صنفی از نظر مسائل فنی و تخصصی.

ب – نظارت بر رعایت مقررات و اصول کسب توسط افراد صنفی.

ج – انجام آزمون صلاحیت فنی از متقاضیان دریافت پروانه کسب با هماهنگی سازمان های ذیربطریجهت مشاغل فنی.

ماده ۲۶ – در موارد نظارت بر حسن انجام کار واحدهای صنفی از نظر مسائل فنی و تخصصی هیأت مدیره اتحادیه کتاباً مأموریت مورد نظر را با اشاره به اجرای آن و تعیین نشانی دقیق محل مورد نظر به کمیسیون ابلاغ خواهد نمود و کمیسیون پس از اجرای مأموریت، نتیجه را به هیأت مدیره گزارش خواهد کرد. در اینگونه موارد چنانچه تخلفاتی احراز گردد به ترتیب مقرر در آینین نامه اجرایی ماده ۲۸ اقدام خواهد شد.

ماده ۲۷ – کلیه آزمون ها و تعیین صلاحیت فنی افراد صنفی توسط کمیته ای مرکب از نمایندگان اتحادیه و وزارت کار و امور اجتماعی (سازمان آموزش فنی و حرفه ای) و یا سایر مراجع ذیربطریجهت صورت خواهد پذیرفت.

تبصره- آن دسته از متقاضیان پروانه کسب که دارای گواهی مهارت فنی از مراجع ذیصلاح باشند، صلاحیت فنی آن‌ها محرز شده تلقی می‌شود و نیاز به شرکت در آزمون فنی نخواهند داشت.

ماده ۲۸- استانداردهای مهارت و تخصص توسط وزارت کار و امور اجتماعی (سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای) و یا سایر مراجع ذیربط تهیه می‌شود و در صورت نیاز از متخصصین مربوطه جهت تهیه و تدوین استانداردها دعوت به عمل خواهد آمد.

تبصره- استانداردهای مذکور پس از اعلام مراجع ذیصلاح، از طریق دبیرخانه هیأت عالی نظارت به منظور ایجاد هماهنگی به کمیسیون‌های نظارت بر سازمان‌های صنفی سراسر کشور ابلاغ خواهد گردید.

ماده ۲۹- شرط اصلی صلاحیت اشتغال، موقیت در آزمون مربوطه می‌باشد و مادام که استاندارد هر یک از مشاغل موضوع آئین‌نامه تبصره ماده ۱۳ قانون نظام صنفی مشخص نگردیده، نظر اتحادیه مربوط به هر حرفه با تأیید وزارت کار و امور اجتماعی (سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای) و یا سایر مراجع ذیصلاح برای صدور پروانه کفايت می‌نماید.

ماده ۳۰- اتحادیه‌ها مکلفند پس از تصویب استاندارد مربوط به هر حرفه و شغل و تشکیل کمیته آزمون افراد صنفی را از طریق کمیسیون فنی برای شرکت در آزمون‌های مقرر به مدیریت سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای معرفی نمایند.

ماده ۳۱- هر فرد صنفی پس از دریافت معرفی‌نامه از اتحادیه مکلف است در وقت تعیین شده در آزمون‌های مقرر شرکت نماید. عدم شرکت در آزمون بدون عذر موجه به منزله عدم رعایت دستورات اتحادیه تلقی خواهد شد. تشخیص عذر موجه با اتحادیه است.

کمیسیون آموزش

ماده ۳۲- اتحادیه‌های صنفی موظفند برای آموزش‌های مورد نیاز افراد صنفی به طور مستقل یا با کمک سازمان‌های دولتی و غیر دولتی تسهیلات لازم را فراهم آورند.

ماده ۳۳ - کمیسیون آموزشی اتحادیه موظف است به منظور بالا بردن سطح آگاهی و دانش عمومی اعضاي صنف درخصوص قوانین و مقررات صنفی کشور، تأمین اجتماعی، بهداشت، مالیات، نیروی انتظامی، شهرداری و سایر قوانین مرتبط با نظام صنفی با هماهنگی هیأت مدیره اتحادیه و مجمع امور صنفی ذیربطة دوره‌های آموزشی برگزار نماید.

ماده ۳۴ - اتحادیه‌ها موظفند به منظور بالا بردن میزان اطلاعات و مهارت فنی افراد صنفی فاقد صلاحیت فنی و همچنین ارتقای کارآیی آنان، دوره‌های آموزشی لازم را از طریق کمیسیون آموزشی برگزار نمایند.
تبصره - اتحادیه‌ها موظفند هماهنگی لازم در این زمینه را با سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای به عمل آورند.

ماده ۳۵- کمیسیون بازرگانی اتحادیه موظف است در راستای اجرای قانون نظام صنفی به ویژه فصل هشتم، ضمن اعزام بازرسان اتحادیه به واحدهای صنفی، گزارش آنان را دریافت و نتیجه را به هیأت مدیره اتحادیه اعلام تا برابر ماده ۷۲ قانون نظام صنفی رسیدگی شود.

ماده ۳۶- کمیسیون بازرگانی اتحادیه موظف است واحد صنفی افراد متخاصم پروانه کسب را بازدید نموده و گزارش آن را به اتحادیه مربوط اعلام نماید.

تبصره- هیأت مدیره اتحادیه موظف است تسهیلات مورده نیاز را (نیروی انسانی کافی) جهت بازرگانی از واحدهای صنفی و همچنین رسیدگی به تخلفات صنفی جهت کمیسیون بازرگانی و بازرسان اتحادیه فراهم نماید.

ماده ۳۷- در شهرستان‌هایی که تعداد اعضا اتحادیه‌های صنفی به گونه‌ای است که امکان تشکیل کمیسیون‌های فوق را به طور مستقل دارا نمی‌باشد، با تصویب کمیسیون نظارت می‌توان بعضی از کمیسیون‌ها را در هم ادغام نمود.

ماده ۳۸- اتحادیه‌های صنفی مکلفند در پایان هر ماه آمار مربوط به عملکرد هر یک از کمیسیون‌های این آیین‌نامه را در قالب فرم‌های مربوط که توسط دیرخانه هیأت عالی نظارت و با همکاری سازمان بازرگانی و نظارت تهیه و جهت سازمان بازرگانی استان‌ها ابلاغ خواهد شد از طریق مجتمع امور‌صنفی به سازمان بازرگانی استان‌ها اعلام نمایند.

ماده ۳۹- اتحادیه‌های صنفی مکلفند در راستای اجرای طرح‌های ویژه نظارتی و یا بازرگانی‌های خاص فصلی، همکاری‌های لازم را با سازمان بازرگانی استان‌ها معمول نمایند.

ماده ۴۰- این آیین‌نامه در ۴۰ ماده و ۱۷ تبصره و در اجرای تبصره ۲ بند (ط) ماده ۳۰ قانون نظام صنفی تهیی و در تاریخ ۱۸/۱۱/۱۳۸۳ به تصویب وزیر بازرگانی رسید.